

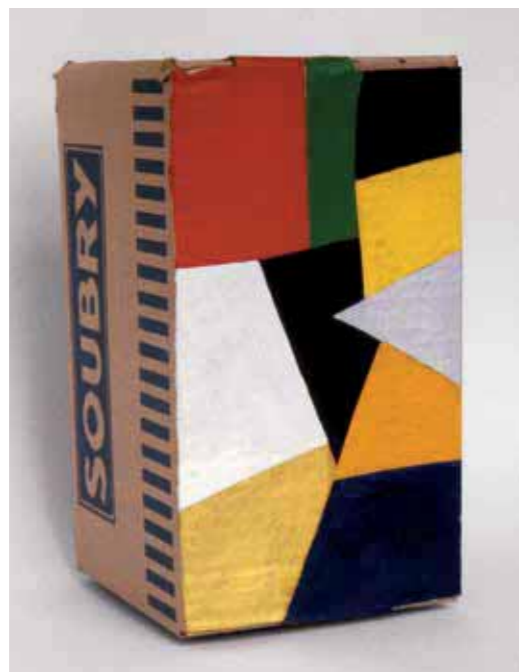
Philippe Van Snick

Ode aan het leven in tien kleuren

Altijd weer verrassend. Nochtans werkt Philippe Van Snick al heel wat decennia hyperconsequent met het decimaal stelsel en de binaire tegenstelling van dag en nacht. Eind februari ontving hij de Ultima Beeldende Kunst, de Vlaamse Cultuurprijs, en hij kwam in het nieuws met zijn kunstproject voor het nieuwe VRT-gebouw. Zijn vijfde solo bij Tatjana Pieters in Gent is op til. Eigenlijk was hij al een vaste waarde. Maar de brede bekendheid en de buitenlandse belangstelling raken nu in een forse stroomversnelling.

TEKST: CHRISTINE VUEGEN PORTRETFOTO: GUY KOKKEN

“Het is een beetje een ode aan het leven, ja, een ode aan het leven. Want ook die lente nu. In twee dagen tijd zijn de planten groen, die explosies, dat vind ik fantastisch”, zegt Philippe Van Snick (Gent, °1946) in zijn woning in Schaarbeek, een stille straat met van die typische Brusselse stadshuizen. Wie zijn werk ziet, ervaart het: een ode aan het leven, inderdaad. Er zit iets lichtvoetigs in, al is het een scherpe visie op de maatschappij, een fijn commentaartje, een gebald beeld van de complexiteit van ons bestaan. In 1974 vond de jonge kunstenaar een doosje markeerspelden in een supermarkt en prikte de spelden in tien groepen van tien op de muur. De

rechts
Philippe Van Snick, 'Soubry', 1983.
Met toestemming van Philippe Van Snick & Tatjana Pieters, Gent.

Er zit iets lichtvoetigs in het werk van Van Snick, al is het een scherpe visie op de maatschappij, een fijn commentaartje, een gebald beeld van de complexiteit van ons bestaan.

tien punten verbonden door een lijn vormen een onregelmatige tienhoek. Zijn 'Decagones', grote kleurrijke tienhoeken, plaatst hij op de etages rond de 'tuinkamer' in het nieuwe VRT-gebouw op de Reyerssite in Brussel. De voltooiing is voorzien in 2021.

Hoe voelt het om de Ultima Beeldende Kunst 2017 te ontvangen? “Het is natuurlijk plezant, en een hele eer, een erkenning van de kunstwereld want in de jury zitten allemaal mensen uit het veld. Alles wat er bij komt, die interviews en de minister die op bezoek komt, dat vind ik soms wel wat...”, antwoordt hij met een lachje. Bijna alsof hij stiekem liever zou voortwerken in zijn atelier op de bovenste verdieping. Zijn schilderij daar van 3,35 bij 1,92 meter is nog niet klaar. Voor de komende expositie bij Tatjana Pieters komt er nog ander werk bij.

Innerlijke ruggengraat

Op zijn negende schilderde Philippe Van Snick al. Hij studeerde schilderkunst, stopte vervolgens met schilderen en begon in de jaren tachtig opnieuw. Strakke of organische vormen, het zijn altijd dezelfde tien kleuren. Midden jaren negentig heeft hij ze wel gemengd. “Ik ben geen schilder-

schilder. De kleur en al die variaties, dat is het belangrijkste”, stipt hij aan. 'Economie' (1984) is een compositie van tien kartonnen dozen tegen de muur. De voorkant is beschilderd met de tien kleuren en van opzij zie je dat het verpakkingen zijn van chocolade, koekjes en ander snoep. “Economisch was het een arme periode voor mij. Ik

gaf nog geen les”, glimlacht hij met een hoofdgebbaar richting Sint-Lukas waar hij tot zijn pensioen docent was.

Schilderijen van een monumentale reeks uit 2013-2015 vormen telkens een rooster van rechthoeken, een structuur die hij overnam van het schrift van de Azteken. Zijn 'karakters' hebben

boven
Philippe Van Snick, 'Synthesis (Blauw)', 2017. Met toestemming van Philippe Van Snick & Tatjana Pieters, Gent.
© Foto: We Document Art.

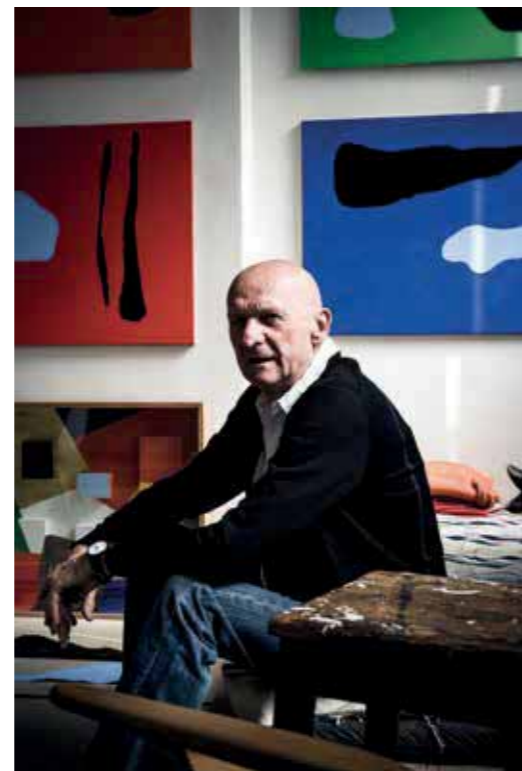
vaak veel van een swastika. De titel is 'Eviter le pire'. Van Snick munt ook uit in ingrepen, die inwerken op de ruimte en de toeschouwer. Hij creëert een sprankelende energie, soms zeer subtiel, zoals bij de configuraties van luchtballonnen in het vijftiende van het Middelheimmuseum in Antwerpen. Dat permanente werk 'Poëzie' (2012) doet denken aan 'Splash' (1974), zijn zwart-witfoto's van opspattend water waar hij steentjes in gooide. Fotowerken maakt hij sinds begin jaren zeventig. Dikwijls heeft de toeschouwer amper in de gaten dat hij nooit afwijkt van het quasi mathematische systeem, dat hij bijna vijftig jaar geleden op poten begon te zetten. Hij was al behoorlijk bekend, en hij exposeerde onder meer in de historische galerie Wide White Space in Antwerpen. In 2010 werd het onderzoek van zijn oeuvre door KU Leuven afgesloten met een tentoonstelling in M-Museum Leuven en het lijvige boek 'Dynamic Project'. Sindsdien verdedigt Tatjana Pieters zijn werk. En het rukt meer en meer op naar het buitenland. "Het is dankzij dat onderzoeksproject en dat boek, hè", zegt Philippe Van Snick. "Mijn oeuvre is heel fragmentair en het kan veel richtingen uitgaan. Mensen zien nu hoe de structuur in elkaar zit, de innerlijke ruggengraat. Die

ruggengraat, dat is het numeriek systeem, de diversiteit daarvan en de dynamiek, de dynamiek van tegengestelden, die explosie van multipliciteit. Ik heb er de tien kleuren aan verankerd: de drie primaire kleuren, de drie secundaire kleuren, de niet-kleuren zwart en wit, en goud en zilver. En dan het dag-en-nachtprincipe met blauw en zwart. Al die combinaties die ik maak, ja, dat geeft een enorme diversiteit. Ik denk dat het past in onze gefragmenteerde tijden. Het zijn jongere mensen, die mijn werk oppikken."

Tijdsbeeld

Sinds 1972 de tien cijfers van 0 tot 9 en vanaf 1979 de tien kleuren. Sinds 1984 is het lichtblauw van de dag en het zwart van de nacht eraan toegevoegd: de motor en de loop van ons bestaan. In zijn jonge jaren ontdekte Philippe Van Snick de abstractie van Georges Vantongerloo. Hij keek naar minimalisten zoals Sol LeWitt, conceptuele kunstenaars zoals Mel Bochner en Douglas Huebler, en ook Toroni en Buren. Hij vertelt dat hij vroeger met hen aan tafel zat in galerie

Dikwijls heeft de toeschouwer amper in de gaten dat Van Snick nooit afwijkt van het quasi mathematische systeem, dat hij bijna vijftig jaar geleden op poten begon te zetten.

Wide White Space. Voorts keek hij naar de 'negen schoten' in 'Le Grand Verre' van Duchamp, negen uitgeboorde gaten waarvan de positie was aangeduid door een in verf gedoopte lucifer af te schieten. "Duchamp was met het toeval bezig en ik zag de negen 'shots' in het raam. Dan zag ik bijvoorbeeld 'Motten in het riet' van Panamarenko en ik zag vogels in de lucht. Allemaal verschillende individuen, maar ze maken één beweging. Die diversiteit is in feite ook een eenheid. In de vroege jaren zeventig had ik vrienden die begaan waren met mystiek en naar India gingen. Het taoïsme, dat beïnvloedde me wel in die tijd. Kleuren roepen bij mensen associaties op naargelang de cultuur. Goud en zilver verwijzen onder andere naar het mercantiele. Maar het is nooit symboliek, ik hou het graag dicht bij het aardse. En het is altijd verbonden met observaties, de dingen rond mij, een ervaring, een beleving." Het is toch ook verbonden met wat er gebeurt in de wereld, met de tijd waarin we leven? "Ja, het is een tijdsbeeld zonder anekdotiek", beaamt hij.

In het magische jaar 1968 kwam Philippe Van Snick in de academie van Gent voor de dag met 'Synthese van traditionele L-vormige kamer'. De L-vormige living was toen trendy, en hij maakte er twee smalle, metershoge kooien van, de ene in metaal en de andere onder een bleke doek. "Het was mijn eerste statement-werk. Mensen worden bevangen en gevangen door een bepaald systeem. Facebook nu, dat is eigenlijk ook zo'n systeem", merkt hij op. Zijn kunst is abstractie die tegelijk geen abstractie is, en altijd anders. Alsof zijn systeem een wonderformule is. "Ik durf het te vergelijken met de natuur en zelfs hierbinnen, als je alles ontleedt, dan zijn dat een beperkt aantal elementen en die creëren een fantastische diversiteit. Er zijn zo experimenten met chemische elementen in een gesloten glazen bol. Ze doen er een soort energie bij en kijken of er leven ontstaat", vertelt hij plastisch. Ah, de werkwijze is dus wat zoals die experimenten? "Awel, het is een beetje zo dat ik bezig ben. Maar het is de vraag: zit de wereld zo wel in elkaar? En dat eens uittesten", lacht hij.

boven
Philippe Van Snick, 'Eviter le pire', 2013-2015, installatiezicht solotentoonstelling 'Permutatie 1972 - 2015', 2016, Tatjana Pieters, Gent. Met toestemming van Philippe Van Snick & Tatjana Pieters, Gent. © Foto: We Document Art.

Meer weten

Bezoeken
'Philippe Van Snick'
Tatjana Pieters
Nieuwevaart 124/001
Gent
www.tatjanapieters.com
01-07 t/m 02-09
(zomersluiting 23-07 t/m 19-08)